

نظر

نیمی از فروش برای یوز ایرانی دلار ام عشایری*

● در تکمیل خبرفروش آثار هنرمندان در حمایت از یوزپلنگ و پلنگ ایرانی با تیترا «همایشگاه یکروزه هنرمندان در حمایت از یوز ایرانی ۹۰میلیون تومان فروش داشت/ عکس کیارستمی گران ترین اثر» که در روز شنبه ۲۸بهمن در روزنامه «شرق» چاپ شد، بیان این توضیح ضروری است که نیمی از درآمد حاصل از فروش آثار هنرمندان به نفع دو پروژه حفاظتی از پلنگ ایرانی در پارک ملی گلستان، استان گلستان و یوزپلنگ آسیایی در پارک ملی توران و استان سمنان، به موسسه حیات‌وحش میراث پارسیان تعلق خواهد گرفت. نیم دیگر درآمد به هنرمند خالق هر اثر تعلق می‌گیرد، البته هنرمندانی چون «حسین ایراندوست» تمامی درآمد حاصل از فروش اثرشان را برای کمک به این برنامه هدیه کرده‌اند. گالری «گلستان» نیز از سهم معمول خود از فروش آثار صرف‌نظر کرده است. در توضیح بیشتر این برنامه نیز باید افزود که هنرمندان همواره در ایفای مسوولیت اجتماعی خویش پیشگام بوده‌اند و در برنامه‌های گردآوری کمک برای حمایت از کودکان، بیماران خاصی یا در شرایط ویژه زلزله‌زدگان و آسیب‌دیدگان اجتماعی مشارکت اثرگذار داشته‌اند، اما شاید فعالیت‌ای اینچنین در راه حفاظت از طبیعت را کمتر شاهد بودیم. این برنامه یکروزه تنها برای جمع‌آوری کمک به منظور انجام فعالیت‌های میدانی پروژه‌ها صورت نگرفت، بلکه هدف دیگر آن آشناکردن هنرمندان با فعالیت‌های حفاظتی در کشور و افزایش آگاهی عمومی در این زمینه بود. از این‌رو موسسه حیات‌وحش میراث پارسیان تنها درآمد ۵۰درصdish از این نمایشگاه را نشانه موفقیت آن نمی‌داند بلکه استقبال هنرمندان و بازدیدکنندگان از این‌برنامه را گامی مؤثر در راه افزایش دانش عمومی از لزوم حفاظت از میراث طبیعی ایران تلقی می‌کند. در پایان باید گفت که حفاظت از حیات‌وحش مجموعه درم تاقه‌ای از فعالیت‌های مربوط به حفاظت فیزیکی، ارتقای شرایط زیستگاه، گسترش فرهنگ اراد دادن به طبیعت و بهبود شرایط اقتصادی اجتماعی مردمی است که با زیستگاه‌های حیات‌وحش در ارتباطند. موسسه حیات‌وحش میراث پارسیان در هزینه کردن کمک‌های مردمی تمامی ابعاد بالا را درنظر می‌گیرد و از جمله توجه به معیشت مردم محلی را، که حافظان اصلی طبیعت و حیات‌وحش محسوب می‌شوند، یکی از اولویت‌های خود می‌داند.

«کارشناس موسسه حیات وحش میراث پارسیان

هفت جهان

ستارگان خاموش ایران در نیویورک

● علیرضا امیرحاجبی: با بنیمه رسیدن ماه فوریه، برنامه‌های فصل جدید فعالیت‌های هنری در موزه و گالری‌های مهم اروپا و آمریکا به تدریج اعلام می‌شود. موزه هنرهای مدرن نیویورک و نیز موزه «گوگنهایم» با تمرکز بر هنر ژاپن پس از جنگ، بخش مهمی از هنر آوانگارد این کشور را به نمایش خواهند گذاشت. تیت مدرن لندن نیز میزبان آثار نقاشی «ابراهیم الصالحی» خواهد بود، اما خبر جالب‌توجه دیگر اینکه در نیویورک گالری «گری» مهم‌ترین بخش از کلکسیون نقاشی خود مربوط به ایران را دوباره رونمایی خواهد کرد. کشوری که به قول گزارشگر پایگاه خبری آرت انفو، بخش مهمی از نهضت مدرنیسم آسیا پس از جنگ جهانی دوم را در اختیار داشته است، آثار هنرمندانی که با سفر و تحصیل به اروپا و آمریکا تنها با هنر و زیباییشناسی غربی آشنا شدند اما پس از بازگشت به ایران سعی بر خلق آثار مستقل و با رنگ‌بندی ایرانی با تأکید بر هویت خودشان داشتند. هنر آغازین مدرن ایران نمونه بسیار خوبی از تأثیرپذیری و تأثیرگذاری است. نشانه‌ای از تفکر درهای باز و فراموش نکردن تعامل فرهنگی. در اکثر آثار هنرمندان بزرگ نسل اول، نشانی از شیفتگی فرهنگی به غرب دیده نمی‌شود، بلکه باعث شدند بسیاری از کارشناسان غربی جذب ویژگی‌های بومی هنر مدرن ایران شوند. ای گری در دهه ۶۰ و ۷۰ میلادی با سفر به ایران، صداها اثر از هنرمندان ایرانی را خرید و به مجموعه خود اضافه کرد. دورانی که هنر آسیا فقط اختصاص به چند کشور مهم از جمله ایران و ژاپن داشت و هیچ خبری از هنر امارات متحده عربی یا کویت و ترکیه وجود نداشت. حال، مدیران این گالری قصد دارند با ارایه بخشی از این مجموعه ارزشمند، نمایی از هنر معاصر ایران را به نمایش بگذارند. آثار ایرانی قرار است در دو طبقه اصلی گالری گری نیویورک در معرض دید علاقه‌مندان قرار گیرد. از جمله مهم‌ترین هنرمندانی که آثارشان در این نمایشگاه به نمایش در خواهد آمد، می‌توان به «هوشنگ پرشکنیان»، نقاش مدرنیست ایرانی و از اولین هنرمندان موج نو هنر مدرن، مارکو گرگوریان نقاش و مجسمه‌ساز برجسته، منیر فرمافرمایان مجسمه‌ساز مینی‌الیست و از جمله نخستین هنرمندان زن مدرن کشور، پرویز تناولی مجسمه‌ساز نوگرا و صاحب سبک و ارزشبر محصص از مهم‌ترین چهره‌های تأثیرگذار بر هنر مدرن ایران اشاره کرد. آثار مذکور خواهند توانست روند گسترش بخشی از مهم‌ترین دوران تاریخ هنر معاصر ایران را برای هر بیننده‌ای بازنمایی کنند.

هنر

تماشاخانه

یادداشتی در باب بازخوانی آثار نمایشی «تن تن» و «هملت» فرقی ندارند

آنچه به عنوان هندهس و مکنایسم از آن یاد می‌شود، کشف چگونگی تعریف قصه بر اساس شخصیت و روابط و مناسبات و تعیین چگونگی پدیداری موقعیت و نحوه قرارگیری قصه و شخصیت و مناسبات در آن است. برای نویسنده‌ای که در حال بازخوانی یک اثر است، فرقی میان «تن تن»، «یرما» و «هملت» نیست. دانشتن نوشتالژی یا میزان دوری و نزدیکی به یک شخصیت و یک اثر نحوه کشف هندهس و مکنایسم یک اثر را دستخوش تغییر نمی‌کند. بازخوانی یک اثر، توجه به خرد آن اثر، از یک طرف، و توجه به هزاران عامل دیگر است.

عواملی چون تاریخ رویدادهای زمانه نوشتار، توجه به نشانه‌های حاضر در اثر با توجه به دستگاه فکری و اندیشهای نوشتار و... برافروخته بودن و مدعی این شدن که ما اثر را بهتر از دیگری می‌فهمیم، به خودی خود، نه تضمینی بر این مدعااست و نه اساسا بیسان یک برخورد منطقی است. اینکه ما در لحظه صفر برخورد به یک اثر گمان ببریم به شناخت کامل

توجه به دو نکته اساسی است، اول توان و بعد میزان دانش. در صورت اول، جواب مساله می‌تواند موجود باشد اما توان و میزان دانشی که قدرت این کشف را دارد بایدس مورد توجه قرار گیرد. چه کسی انتظار دارد حل‌کننده مساله «پرتقال» فروش و صندوق‌های میوه‌اش، مثلاً در همان اوان، حل‌کننده مسایل ریاضی محض باشد؟

در اثری چون «تن تن» که قرار است، یک بار، خوانده شود و کشف رمز شود تا دوباره نوشته، آن هم در قالبی که قالب تازه است، بغرنجی اجرا عبارت است از کشف هندهس اثر و شکل آن برای ساختن دوباره در شکلی دیگر. اینکه بدانیم در نقاشی‌های «هرزه» مثلاً، «هادوک» چشم‌هایش خطاست یا شکل مورب دارد، یا اینکه چند بار می‌گوید لعنت، به معنی دریافت شناخت از هندهس اثر مورد نظر نیست. اینها عبارتند از مختصری معلومات دایرالمعارفی که قابل دسترسی در هر مقاله سردستی درباره «تن تن» و دوستان هستند

محمد چرمشیر

در ریاضیات پایه، یک اصل قطعی وجود دارد، جواب یک مساله باید در صورت آن مساله قابل کشف باشد. در غیر این صورت یا صورت‌مساله نادرست تعریف شده است یا قصد منحرف کردن کسی که در جست‌وجوی جواب است مطرح بوده. پس اگر صورت‌مساله‌ای قصد گول زدن ما را ندارد و اگر نادرست طراحی نشده باید خاصیت کشف در آن وجود داشته باشد. آنچه که ما حل مساله می‌نامیم، در واقع، کشف مکنایسمی است که بر اساس آن مساله شکل گرفته و به همین سبب بر سر پای خود ایستاده است. اگر این الگو قابل توسعه باشد، که هست، وقتی اثری را می‌خوانیم در واقع درصدد کشف هندهس ساختاری آن و مجموعه مکنایسم‌های درونی آن هستیم. هندهس و مکنایسمی که اثر بر پایه‌ها و مبنای آنها پدید آمده است، وقتی هم اثری را می‌نویسیم باز هندهس طراحی شده و مکنایسم‌های درونی را به‌گونه‌ای جاسازی می‌کنیم که خواننده و مخاطب به کشف آنها نایل شوند. در اینجا

خرس نقره‌ای بهترین فیلمنامه در دستاا پرتوتی. عکس: AFP

پایان شصت‌وسومین جشنواره برلین

«خرس نقره‌ای» فیلمنامه به ایران رسید

در همین دوره از جشنواره فیلم برلین و در بخش بازار فیلم جشنواره، آن است که مراکز دولتی مانند بنیاد سینمایی فارابی، صدا و سیما، موسسه رسانه‌های صوتی تصویری و کانون پرورش فکری در آن شرکت کرده‌اند. در حقیقت جمعی از مسوولان دولتی طی روزهای گذشته عازم برلین شده‌اند. احمد میرعلایی مدیرعامل بنیاد سینمایی فارابی نیز هفته گذشته در گفت‌وگو با روزنامه «شرق» گفته بود:

«ما باید در چنین جشنواره‌هایی حضور داشته باشیم تا آثار سینمایی ما شناخته شود. بخشی از نمایندگان جشنواره‌های معتبر دنیا در این رقابت‌ها شرکت می‌کنند و وقتی ما در این جشنواره‌ها شرکت می‌کنیم می‌توانیم با آنها تعامل داشته باشیم.» میرعلایی در این فیلم پنهانی و مریم مقدم نقش دو بازیگر دیگر را بازی می‌کنند. گرچه برخی مسوولان از این جایزه نیز تعبیر سیاسی داشتند، اما نکته اینجاست که فیلم «برده‌بسته» جایزه خرس نقره‌ای «فیلمنامه» را برای پنهانی به همراه داشته است. در واقع اگر قرار بود مناسبات سیاسی در این جایزه لحاظ شود می‌توانست خرس طلایی بهترین فیلم را هم کسب کند اما اعطای جایزه بهترین فیلمنامه که جایزه تخصصی تری است، نشان می‌دهد فیلم براساس قابلیت‌های درون‌مایه‌ای خود این جایزه را کسب کرده است. نکته حایز توجه

نقره‌ای و طلایی در چند سال گذشته به کارگردانان و بازیگران ایران اعطا شده و امکان شناخت بیشتر سینمای ایران را مهیا کرده است.

البته برخی از مسوولان سینمایی معتقدند که این فیلم تنها فیلم ایرانی گزینه شرکت در این جشنواره نبود و فیلم‌هایی چون دربند پرویز شهبازی، حوض

نقاشی مازیار میری و فیلم امیر تقفی نیز پیشنهاد شده بود و دست اندرکاران برلین هم خواستار آنها بودند اما در نهایت این فیلم پرتوتی و پنهانی بود که به این رقابت وارد شد.

در چند سال گذشته جشنواره فیلم برلین محل خوبی برای رقابت سینمای ایران با سینمای جهان بوده است و فیلمسازی چون اصغر فرهادی با دو فیلم «درباره‌الی» و «جدایی نادر از سیمین» توانست خرس طلایی بهترین فیلم و کارگردانی را از این جشنواره کسب کند. رضا ناجی هم خرس نقره‌ای بهترین بازیگر نقش اول مرد را برای فیلم آواز گنجشک‌ها دریافت کرده است.

برلین که ۱۷ فوریه (۲۹بهمن) در کاخ اینس جشنواره برگزار شده، هیات داوران بخش مسابقه بین‌الملل به ریاست وونگ کار وای کارگردان هنگ‌کنگی، جایزه برتر این دوره جشنواره را

به فیلم کالین پیتر نتزر اعطا کردند. «حالت بچه» در رومانی پس از کمونیسم روی می‌دهد. داستان درباره یک مادر ثروتمند و سسلطه‌جو است که می‌کوشد پسرش را از اتهام قتل یک نوجوان فقیر تبرئه کند. او برای رشوه دادن به شاهلدان و مقامات رسمی کمپین به راه می‌اندازد و حتی می‌کوشد با پرداخت پول

رسیده‌ایم به معنای حقیقت دستیابی ما به شناخت نیست. این شناخت وقتی قطعی خواهد بود که «دال» و «مدلول» آن، روشن و واضح، تعریف شده باشد و این فقط یک طرف ماجراست. طرف دیگر کشف «دال» و «مدلول» کاری است که روی اثر صورت گرفته است. غیر از این آنچه گفته و ارایه می‌شود بحثی است در حوزه سلیقه که مطلوب است اما قابلیت بحث و مناظره را ندارد. با این حساب هر بازخوانی‌ای حدود تعریف و شناخت متفاوت خود را دارد و نوعی کشف تازه است. به همین دلیل ساده و روشن است که بازخوانی‌ها همان قدر که در زمینه نگارش کاری شاق‌اند، در نقطه دیدار و خواندن نیز باید به مثابه پدیده‌ای مستقل مورد ارزیابی قرار گیرند. واکاوی در صحت یا عدم صحت بازخوانی یک اثر، از این دریچه و نگاه، متر و معیار خود را می‌خواهد.

این متر و معیار باید بتواند از یک‌سو، خود اثر را مورد تجزیه و تحلیل قرار دهد و هندهس و مکنایسم آن را شناسایی کند و از سوی دیگر توان هندهس تازه‌شکل‌گرفته را تعریف کند. مقایسه سطحی در حیطه سلیقه و به‌کارگیری متر و معیار ثابت و بی‌تغییر ما را از چند و چون دستیابی به تجربه‌های تازه‌محروم می‌کند.

کلین پیتا تئوتز خرس طلایی را گرفت. عکس: AFP

چهره روز

«رضایی راد» و نمایشنامه‌خوانی برای زلزله‌زدگان

● شرق: نمایش «و آنک انسان» نوشته و کار محمد رضایی‌راد که روز ۲۳ ژانویه (چهارم بهمن‌ماه) با بازی آفتشین هاشمی در سنترال استیتج کالیفرنیا و ۲۷ همان ماه در نیویورک به صحنه رفت قرار است روز جمعه چهارم اسفند ساعت هفت شب به نفع زلزله‌زدگان خراسان جنوبی در فرهنگسرای ارسباران خوانده شود. رضایی‌راد که نویسنده نمایشنامه‌های «رقعی چنین»، «گزارش خواب» و «در دوزخ نوشتن»، است آخرین بار نمایش «بازگشت به خوان نخست» را هفت‌سال پیش در تالار قشقایی مجموعه تئاتر شهر به صحنه برد و در این مدت خبریه است و بلیت‌فروشی ندارد و قابل توجه علاقه‌مندان به شرکت در این برنامه است که بلیت آن به صورت همت عالی فروخته خواهد شد. این نمایش آذره‌ام اسال در کرمان اجرا شد که درآمد حاصل از فروش بلیت آن به زلزله‌زدگان آذربایجان اختصاص داده شد. به جز رضایی‌راد، مسعود رایگان نمایش «خانه ب» را با بازی هایه توسلی ورویا تیموریان روز پنجشنبه بازخوانی می‌کنند. الهام پاولوند «قصیه متران یاز» را شنبه پنجم اسندماه، ساعت ۲۰ در فرهنگسرای ارسباران در این برنامه بازخوانی می‌کند.

رویداد

لاک‌پشت پرنده به مقصد می‌رسد نشان ویژه برای «فرشید متقالی» و «مرتضی خسروژاد»

● شرق: سه‌شنبه اول اسفند در آیین اهدای نشان‌های طلایی و نقره‌ای لاک‌پشت پرنده، نشان ویژه لاک‌پشت‌پرنده به فرشید متقالی، تصویرگر برجسته کتاب‌های کودک و نوجوان و مرتضی خسروژاد، پژوهشگر برجسته ادبیات کودک و نوجوان اهدا خواهد شد. «مژگان ریسیی امجد»، مدیر فروشگاه مرکزی شهر کتاب با اعلام این خبر افزود: برگزیدگان نشان ویژه لاک‌پشت‌پرنده، علاوه بر نشان لاک‌پشت‌پرنده، سکه ویژه شهر کتاب را نیز دریافت می‌کنند. «محمود برآبادی» سخنگوی هیات داوران نیز گفت: نشان طلایی و نقره‌ای لاک‌پشت‌پرنده به کتاب‌های برگزیده سال اهدا می‌شود، اما نشان ویژه لاک‌پشت‌پرنده بر اساس کارنامه و فعالیت‌های سالیان چهره‌های مؤثر در حوزه کتاب کودک به آنان اهدا می‌شود. امسال نیز ۱۰ نفر از سوی داوران، نامزد دریافت نشان ویژه شدند که پس از بحث و بررسی فراوان، فرشید متقالی و مرتضی خسروژاد برای دریافت نشان ویژه انتخاب شدند. برآبادی همچنین گفت: در آیین اهدای نشان‌های لاک‌پشت‌پرنده، پنج کتاب از میان ۱۰ کتابی که نامزد دریافت نشان شدند، نشان‌های طلایی و نقره‌ای دریافت خواهند کرد. به گفته برآبادی کتاب‌های «ختراع هوگو کابره»، ترجمه رضی هیرمندی، انتشارات افق «هستی»، نوشته فرهاد حسن‌زاده و «عاشقانه‌های یونس در شک‌های ماهی» (از نوشته جمشید خانبان، کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان، «مجموعه مرغدانی پرماجر»، ترجمه سیدمحمدمدی شجاعی، نشر چکه و شهر قلم، «ازوهای کوچک»، ترجمه پروین علیپور، نشر قفله، «ما همه آزاد افریده شدیم» نشر تیربیا، «دردسراز» ترجمه پروین علیپور، نشر چشمه، «هیک هارته اینچا، اینچا»، ترجمه نازنین دبیعی، نشر ماهی، «اگهان همه چراغ‌ها روشن شدند» از مجموعه رنگ عشق)، احمدرضا احمدی، نشر نظر و «تابستان زاجچه»، شهلا انتظاریان، نشر قفله نامزد‌های دریافت نشان‌های لاک‌پشت‌پرنده هستند. سه‌شنبه اول اسفند از ساعت ۱۷:۰۰ایین اهدای نشان‌های لاک‌پشت پرند، در فروشگاه مرکزی شهر کتاب واقع در خیابان شریعتی برگزار می‌شود. همچنین پس از اهدای نشان‌ها، جشن امضای کتاب با حضور ۲۰ نویسنده، مترجم و تصویرگر در همین کتابفروشی برگزار خواهد شد.

سرخط

● مهرا: «همایون ارشادی» که چهره بین‌المللی بازیگری سینمای ایران است از حضور خود در عرصه تئاتر و بازی در نمایش «سیزده» به کارگردانی روزبه سجادی حسینی ابراز رضایت کرد. ایستا: «علی سر تپی» مدیرعامل فیلمبران از اکران فیلم «لیم چوبی» از ۱۶ اسفند در گروه سینمایی قدس خبر داد که اولین فیلم قطعی شده برای اکران نوروزی ۹۲ است. مهرا: پادشاهی ضحاک و قیام کاوه آهنگر از مجموعه داستان‌های شاهنامه فردوسی در تازه‌ترین کنسرت شهرام ناظری که از نیم تا دوازدهم اسفند در تهران برگزار می‌شود، با همراهی گروه فردوسی اجرای موسیقایی می‌شود. ایلنا: دهمین جشن تصویر سال از پنج تا ۲۵ اسفندماه جاری در خانه هنرمندان ایران برگزار می‌شود و هیات انتخاب و داوری بخش گرافیک و بخش کاریکاتور جوانان زیر ۲۵ سال و آزاد، آثار راه‌یافته به نمایشگاه را داوری کردند.

زحمات‌شان تشکر می‌کنم.» دبیر بیست‌وهشتمین جشنواره موسیقی فجر با اشاره به اینکه کارهای اجرایی این مسوولیت را نخواهد پذیرفت. ریاحی که از دوره بیست‌وششم، سه سال پشت سرهم دبیری این جشنواره را برعهده داشته است، گفت: «یک هدفی داشتم که چند سال آمدم و دنبالش کردم و آن کشف استعدادهای جوان و درخشان بود. حالا که این حرکت استعدادیابی جا افتاده

است، فکر نمی‌کنم سال دیگر این مسوولیت را بپذیرم.» او در این‌باره توضیح داد: «ادم باید هر مسوولیتی را که می‌پذیرد، امکانات هم داشته باشد، معجزه که نمی‌توان کرد. این کار به‌جز همان هدف استعدادیابی، جذابیت دیگری برایم نداشته و ندارد. البته گروه خوبی در کنارم داشتم که دلم برایشان تنگ می‌شود و همین‌جا از

ریاحی: نمی‌توانم معجزه کنم